

कर्तुमहूषि so v. a. zusammenführen mit R. 4, 39, 5. कोशदण्डः Spr. (II) 859. — 3) wer Alles hat was er braucht, dem Nichts fehlt: दिष्या सम-ग्रासि धनंजयेन समागता MBh. 3, 12579. R. 2, 38, 6. 39, 35. 92, 3 (101, 3 GORR.) 3, 64, 20. — Vgl. सामग्री, सामग्र्य und साम्र.

समग्राणि adj. der allererste: श्रव्यभूताम् BHAG. P. 9, 15, 33. — Vgl. श्रमणी. समग्र्य (von समग्र), °पति vollständig machen, vervollständigen, herstellen: मत्कृपैव ते सामग्रीं समग्रपित्वा Verz. d. Oxf. H. 145, a, 28.

समङ्कृ 1) adj. dasselbe Zeichen tragend (2. सम् + घड़्) = समानचिङ्ग Sās. ČAT. Br. 3, 6, 2, 1. — 2) m. a) Haken, Klammer (von घड़् mit सम्; vgl. घड़्) bildlich für Schmerzen AV. 1, 12, 2. — b) ein best. das Getraide zerstörendes Thier AV. 6, 30, 2. vielleicht fehlerhaft.

सैमङ्ग (2. सम् + घड़्) 1) adj. (f. श्री) mit allen Gliedern versehen, vollständig AV. 18, 4, 8. als Beiw. der mythischen Kuh Bahula MBh. 13, 3670. 6042. — 2) m. N. pr. a) pl. eines Volkes MBh. 6, 368 (VP. 193). — b) zweier Männer MBh. 3, 14821. 12, 10533. fgg. — 3) f. श्री a) Bez. verschiedener Pflanzen: Krapp (भज्जिष्ठा), Rubia cordifolia AK. 2, 4, 2, 9. BHĀVAPR. 5. = खदिरी AK. 2, 4, 5, 7. Mimosa pudica RATNAM. 244. Lycopodium imbricatum (ein Moos) WISE 154. = बाला RĀGĀN. im CKDR. — Suçr. 1, 59, 19. 133, 17. 141, 7. 2, 62, 13. 440, 6. 540, 7 (neben मज्जिष्ठा). VARĀH. Brh. S. 44, 9. 48, 39. — b) N. pr. eines Flusses MBh. 3, 10689. fgg. — Vgl. महासमङ्गा.

समङ्किन् 1) adj. in allen Theilen vollständig, mit allen Erfordernissen versehen: ein Wagen Kāti. Ča. 2, 3, 12. 7, 9, 4. — 2) f. °नी N. pr. einer Bodhivrkshadevata LALIT. ed. Calc. 421, 17.

समचतुर्ग्रा, °त्र adj. (f. श्री) vier gleiche Ecken habend, ein Quadrat bildend Ācy. GRHJ. 2, 8, 9. VARĀH. Brh. S. 53, 28. BHAG. P. 5, 16, 29. Ind. St. 10, 274. 279. COLEBR. Alg. 295. आपत्°, दि°, त्रि° ebend.

समचतुर्भुज् adj. vier gleiche Seiten habend, subst. Quadrat COLEBR. Alg. 58. समचित् adj. gleichmüthig Spr. (II) 6388. BHAG. P. 4, 20, 16. 5, 8, 2, 7, 13, 9, 10, 10, 41. Davon °त्र n. Gleichmuth: इष्टानिष्टोपपत्तिषु BHAG. 13, 9. समचेतस् adj. dass. Spr. (II) 26. BHAG. P. 3, 24, 47.

समङ्ग (von घड़् mit सम्) P. 2, 4, 56 (vgl. 6, 2, 144). VP. 26, 171. 1) m. a) Heerde P. 3, 3, 69. AK. 2, 3, 42. H. 1414. MED. ग. 29. — b) eine Gesellschaft von Thoren ČABDAR. im CKDR. — 2) n. Wald TRIK. 2, 4, 1. MED. — Vgl. समाढा.

समातीय adj. = सामातीय gleichartig MBh. 5, 2431.

समाजा f. v. l. für समाजा Ruhm BHARATA zu AK. 1, 1, 5, 12 nach CKDR.

समझौं (von घड़् mit सम्) f. P. 3, 3, 99. VP. 26, 186. 1) Versammlungs-ort KAUC. 120. Versammlung AK. 2, 7, 14. H. 481. KANDRA in Ind. St. 4, 173. — 2) v. l. für समाजा Ruhm RĀJAM. zu AK. 1, 1, 5, 12 nach CKDR.

समझन् (von घड़् mit सम्) n. das Einbiegen, Zusammenziehen TB. 3, 11, ३, २. ČAT. Br. 8, 1, ४, ७.

समङ्गन् (von घड़् mit सम्) adj. etwa zum Schmuck dienend, schmuck AV. 7, 36, 1.

समङ्गनीय adj. dass.: रुच् ČĀNKH. GRHJ. 1, 12.

समङ्गरी s. पठ°.

समङ्गस (von 2. सम् + घञ्जस्) adj. (f. श्री) richtig, in der gehörigen Ordnung seiend, woran Nichts auszusetzen ist AK. 2, 8, १, २४. TRIK. 3,

1, 4, 3, 172. H. 742. an. 3, 212. MED. ग. 58. सभा वा न प्रवेष्यवा वक्तव्यं वा समञ्जसम् Spr. (II) 6838 (M.). शास्त्रं Verz. d. Oxf. H. 262, b, 3. °दर्शन BHAG. P. 6, 9, 34. वृत्ति Titel eines Commentars Notices of Skt MSS. 2, 103. इति सर्वं समञ्जसम् SARYADARÇANAS. 90, 8. Comm. zu Ācy. Ča. 1, 7, 8. प्रजा नातिसमञ्जसा MBh. 1, 5137. 5196. बुद्धि 5833 (die ed. Calc. an allen drei Stellen °सी). समञ्जसम् adv. M. 8, 256. MBh. 12, 2172 (°वृ-द्धिस् ed. Bomb.). RĀGĀ-TAR. 3, 103. श्रं adj.: किं स्वदयमपेतार्थमस्मिन्नमसमञ्जसम्। तावृप्ता प्रतिवद्यामः MBh. 7, 1990. वाक्येरपुत्रैरसमञ्जसैः 12, 11928. असमञ्जसं व दश्चाक्ष्य न परिखियते चेतः Spr. (II) 5281. KATHĀS. 43, 23. Sās. D. 13, 5. प्रवृत्ति ČĀNK. zu Brh. ĀB. UP. S. 229. BHAG. P. 5, 6, 10. Comm. zu Kāti. Ča. 25, ५, ५. असमञ्जसमसमञ्जसम् als Ausruf Verz. d. Oxf. H. 141, b, No. 289, Z. 20. 22. असमञ्जसम् adv. KATHĀS. 45, 169. ČĀNK. zu Brh. ĀB. UP. S. 208. समञ्जस of Personen trefflich, vorzüglich KIR. 14, 12. ČIV. (als Bein. Čiva's). BHAG. P. 6, 11, 25 (Viṣhṇu). श्रं Taugenichts 7, ४, ३६. — Vgl. श्रं (auch in den Nachträgen).

समाठ m. eine best. Gemüsepflanze (गण्डी) HĀR. 178. ČABDAR. im CKDR.

समतट N. pr. eines Landes im östlichen Indien Verz. d. B. H. 93 (56). VARĀH. Brh. S. 14, 6. HIOUEN-THSANG 4, 431. fg. 2, 81. fg. 391. Vie de HIOUEN-THSANG 181. 183; vgl. समतट und ताउवक्त LIA. 2, 932.

समैता (von 2. सम्) f. 1) das Stehen auf einer und derselben Ebene: अतिद्वारादृष्टिवये समतामिव संप्रयातानाम् (यहाणाम्) VARĀH. Brh. S. 17, 2. — 2) Gleichheit ČAT. Br. 12, 3, ५, १२. °तामुपसंगम्य MBh. 13, 5697. °तो ब्रह्म VARĀH. Brh. S. 104, 52. mit instr. MBh. 14, 179. R. 7, 3, 19. 33, 61. SPR. (II) 3747. 4209. mit gen. HARIV. 1403. am Ende eines comp. SPR. (II) 3068. RĀGĀ-TAR. 4, 172. — 3) ein gleiches Verfahren, — Benennen RAGH. 9, 6. सर्वस्मिन् M. 6, 44. स्वेषु पाएउसुतेषु वा MBh. 5, 1531. R. GORR. 2, 58, 33. KĀM. NĪTIS. 2, 29. शत्रुमित्रयोः Sās. D. 95. PĀNKĀR. 1, 12, 46. सर्वसमतामेत्य M. 12, 125. — 4) Gleichmäßigkeit, ein richtiges, — normales Verhältniss SUÇR. 1, 130, 17. वाते च समतां गते MBh. 3, 10934. अद्भुतं चायचित्यं च सर्वत्र समतां गतम् १, ३१. समतां नी in Ordnung bringen M. 8, 178. 9, 218. यज्ञन् SPR. (II) 5827. वाक्यस्य KĀVYĀD. 1, 41 (vgl. ४७). Sās. D. 621. PRATĀPĀR. 68, a, 2. Verz. d. Oxf. H. 207, a, 27. 214, a, 15. — 5) Mittelmäßigkeit SPR. (II) 7403. — 6) ein wohlwollendes Benehmen: बन्धुर्वशः समताय PĀNKĀR. 1, 14, 92. — Vgl. समत्र.

समतिक्रम (von क्रम् mit समति) m. das Unterlassen: नित्यानां कर्मणाम् M. 11, 203. — Vgl. दुःऽ.

समतुल्य f. gleicher Werth: कर्पूरकार्पासयोः SPR. (II) 2315; vgl. तुला मे सर्वभूतेषु समा तिष्ठति MBh. 12, 9350. — Vgl. समतुल्य fg.

समत्रय n. gelbe Myrobalanen, trockener Ingwer und Zucker zu gleichen Theilen RĀGĀN. im CKDR.

समत्रिभुज् adj. drei gleiche Seiten habend COLEBR. Alg. 58. 295.

समत्र (von 2. सम्) n. 1) Gleichheit KĀTI. Ča. 1, 4, 18. 5, 8. 7, 1, 28. VS. PRĀT. 1, 3. SPR. (II) 4613. GOL. TRIP. 6. समत्रं ब्रह्म VARĀH. Brh. 12, 3.

समत्रमेव (so lesen wir) विविद्युर्यथानाः परस्परम् KATHĀS. 44, 146. mit instr.: गता धीरस्ते विवृद्धैः समत्रम् MBh. 13, 1840. SPR. (II) 1137. mit gen.: मुनेः समत्रं प्राप्य KATHĀS. 49, 228. Verz. d. Oxf. H. 61, b, 17. — 2) ein gleiches Verfahren, — Benehmen BHAG. 2, 48. अखिलजन्तुषु BHAG. P. 4, 11, 13. तस्मात्समत्रे वर्तस्व पाएउवेधात्मजेषु च 10, 49, 19. in comp.